

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. K.,** proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje,** se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, zast. Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem se sídlem Řetězová 195/2, Děčín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2015, č. j. 4170/DS/2015, JID: 105045/2015/KUUK/Hyk, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 4. 2016, č. j. 78 A 18/2015 – 90,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 4. 2016, č. j. 78 A 18/2015 – 90, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému tamtéž. Tímto rozhodnutím bylo pro opožděnost zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Mostu ze dne 16. 5. 2014, č. j. MmM/063952/2014/OSČ-P/PŠ, kterým byl uznán vinným z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7. a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Závěr o opožděnosti odvolání opřel žalovaný o to, že prvostupňové rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno 27. 5. 2014, patnáctidenní lhůta k odvolání proto skončila

11. 6. 2014, odvolání ale bylo podáno až 30. 6. 2014. Podání K. S. z 30. 5. 2014 bylo neplatným elektronickým podáním odvolání podaným neoprávněnou osobou. Bylo totiž učiněno e-mailem bez platného elektronického podpisu a K. S. nedisponoval platnou plnou mocí.

[3] Stěžovatel v žalobě zpochybňoval závěry vztahující se k e-mailu z 30. 5. 2014. Z pohledu projednávané kasační stížnosti byla podstatná argumentace, dle které byl tento e-mail opatřen uznávaným elektronickým podpisem. Krajský soud totiž považoval za stěžejní právě skutečnost, že e-mail takto podepsán nebyl, což dle jeho názoru jasně vyplývalo z obsahu správního spisu (protokolu o přijetí podání a o výsledcích kontroly jeho digitálních podpisů). Vzhledem k tomu nepřistoupil k provedení důkazu znaleckým posudkem z oblasti IT.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel považuje závěr o tom, že e-mail z 30. 5. 2014 neobsahoval platný elektronický podpis, za předčasný a neprokázáný. Upozornil, že i správní orgán prvního stupně v písemnosti ze dne 4. 6. 2014 konstatoval, že e-mailová zpráva byla elektronickým podpisem opatřena. Dále jej stěžovatel rozporoval printscreenem odchozího e-mailu.

[5] Domnívá se, že musí mít možnost zpochybnit správnost údajů v průvodce elektronického podání, krajský soud mu ji však upřel. Nijak se nevypořádal s návrhem důkazu printscreenem a neprovedl ani navrhovaný znalecký posudek, který by spornou skutečnost objasnil. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 313/2014 – 48.

[6] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“)]. Přezkumem rozsudku v tomto rozsahu dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] V projednávané věci je sporné, zda byl e-mail z 30. 5. 2014 opatřen uznávaným elektronickým podpisem. Tato skutečnost je podstatná pro posouzení otázky, zda se jednalo o účinné podání (odvolání); viz § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami stěžovatele, které lze podřadit pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Stěžovatel konkrétně namítá, že krajský soud opomenul dva z jeho důkazních návrhů, neboť se nevyjádřil k důkazu printscreenem odchozího e-mailu a neprovedl důkaz znaleckým posudkem z oblasti IT, kterými stěžovatel rozporoval závěr žalovaného, že podání z 30. 5. 2014 nebylo opatřeno platným elektronickým podpisem.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve ověřil, že stěžovatel skutečně v žalobě doručené krajskému soudu dne 31. 8. 2015 i v jejím doplnění doručeném dne 7. 9. 2015 navrhoval důkaz printscreenem odchozí e-mailové zprávy, který přiložil. Přisvědčil také tomu, že krajský soud navržený důkaz v řízení neprovedl, ani se s ním nikterak nevypořádal. Již tím svůj rozsudek zatížil nepřezkoumatelností, neboť zcela opomenul důkaz navržený stěžovatelem (srovnej nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, publ. jako N 10/3 SbNU 51, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS). Uvedeným důkazním návrhem navíc stěžovatel rozporoval skutečnost, která byla pro rozhodnutí krajského soudu stěžejní.

[13] V dalším řízení proto bude třeba, aby soud důkaz printscreenem odchozího e-mailu provedl, nebo aby řádně zdůvodnil, proč jeho provedení nepovažoval za nezbytné. Je také vhodné upozornit, že stěžovatel v této souvislosti v doplnění žaloby vysvětloval, že: „*elektronický podpis se nyní jeví jako neplatný, neboť v mezidobí expiroval, k datu podání však byl platný, což lze ověřit z veřejného zdroje na adrese www.postsignum.cz*.“ Také toto tvrzení a spojený návrh krajský soud neopomene.

[14] Nejvyšší správní soud následně ověřil, že stěžovatel v doplnění žaloby navrhoval provedení důkazu znaleckým posudkem z oboru IT, respektive aby krajský soud vyzval správní orgán prvního stupně k předložení originálu datové zprávy za účelem vyhotovení znaleckého posudku. V tomto případě krajský soud na návrh stěžovatele v odůvodnění napadeného rozsudku reagoval a uvedl, že nepřistoupil k dokazování znaleckým posudkem, neboť spornou skutečnost považoval za jednoznačně prokázanou správním spisem (protokolem o přijetí podání a o výsledcích kontroly jeho digitálních podpisů).

[15] Takto koncipované odůvodnění nelze akceptovat, neboť stěžovatel v žalobě a jejím doplnění obsah protokolu relevantním způsobem zpochybňoval a svá tvrzení podkládal důkazy. Důsledná aplikace názoru krajského soudu by přitom znamenala, že stěžovatel nemůže obsah protokolu nijak účinně rozporovat, což nelze připustit. Stěžovatel v této souvislosti přiléhavě odkazoval na citovaný rozsudek sp. zn. 9 As 313/2014, kde se Nejvyšší správní soud zabýval téměř shodnými otázkami.

[16] V dalším řízení krajský soud znovu zváží, zda bude namístě provést důkaz znaleckým posudkem; relevantní v této souvislosti bude také to, zda provede důkaz printscreenem odchozí e-mailové zprávy a jaké budou výsledky takového dokazování. Je možné, že opětovně dospěje k závěru, že provedení důkazu znaleckým posudkem není potřebné. V takovém případě však bude nutné, aby svůj postup důkladně zdůvodnil. Jak již bylo uvedeno, neprovedení důkazu znaleckým posudkem nemůže být v projednávané věci odůvodněno pouhým odkazem na obsah správního spisu.

[17] Nad rámec výše uvedeného je vhodné upozornit, že stěžovatel v žalobě a jejím doplnění zpochybňoval také to, že by závěr, že podání z 30. 5. 2014 nebylo opatřeno platným elektronickým podpisem, měl oporu ve správním spise. Jednak upozorňoval na opačné vyjádření správního orgánu prvního stupně ve vyrozumění a výzvě k doplnění odvolání ze dne 4. 6. 2014; dále zpochybňoval, že by taková skutečnost plynula ze zmiňovaného protokolu. Podle jeho názoru z něj vyplývá pouze to, že přílohy podání nebyly opatřeny elektronickým podpisem, nikoli že tomu tak bylo i v případě podání jako takového. Pokud tedy krajský soud z obsahu správního spisu vycházel, bylo vhodné, aby zejména na vyjádření k obsahu protokolu reagoval.
[18] Vzhledem k tomu, že odůvodnění napadeného rozsudku bylo nepřezkoumatelné, Nejvyšší správní soud se nemohl otázkou, zda byl e-mail z 30. 5. 2014 opatřen uznávaným elektronickým podpisem, věcně zabývat. Pro úplnost dodává, že v případě, kdy by krajský soud v dalším řízení posoudil tuto otázku odlišně (a Nejvyšší správní soud v tuto chvíli nijak nepředjímá výsledek jeho hodnocení), zváží též relevanci žalobních bodů stěžovatele, kterými se prvotně pro nadbytečnost nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Krajský soud v něm bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti mezi účastníky rozhodne krajský soud (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu